

OPSCHRIFT

Vergadering van 16 september 2013

Nummer: 2013_MC_00423

Onderwerp

Werkwijze bij het 'begraven' van mensen die leefden in armoede of eenzaamheid - Anne Schiettekatte

Raadslid(-leden):

Anne Schiettekatte - sp.a

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting

De stad Gent, in casu De Burgemeester, moet – zoals in augustus naar de pers gecommuniceerd werd – wettelijk instaan voor de begrafenissen van mensen die leefden in armoede of eenzaamheid en waarbij niemand over de financiële middelen beschikt of zich verantwoordelijk voelt.

Ingevolge de crisis stijgt het aantal mensen met betalingsmoeilijkheden, maar ook vereenzaming en verzwakte familierelaties zijn oorzaak van het stijgend aantal 'begrafenissen' dat de stad bij dergelijke omstandigheden moet organiseren en betalen.

Nog volgens de bevoegde schepen in de pers bedroeg het aantal in 2009: 40; in 2012: 58 en nu gedurende de eerste zes maanden van 2013 reeds 35.

Zo'n 'armenbegrafenis' zoals men deze benoemt, kost zo'n 400 euro, goed voor de aankoop van een eenvoudige kist en de sobere dienstverlening van de begrafenisondernemer.

De eventuele crematie wordt bij dergelijke dossiers door de intercommunale kosteloos aangeboden.

Wat opvalt is dat in tegenstelling tot andere steden de stad Gent deze dienstverlening zelf organiseert en niet heeft toevertrouwd aan het OCMW.

Dit is wellicht ook de reden waarom weinig aandacht besteed wordt aan de sociale invalshoek bij dergelijke gevoelige dossiers met weinig of geen budgettaire impact.

Contacten met familie en vrienden, een overlijdensbrief, een rouwprentje, een afscheidsplechtigheid met respect voor de geloofs- of andere overtuiging, een grafzerk of -urne, ... ontbreken.

Ook de kistkeuze kan beter, getuige de klachten die ik hierover hoorde.

Enkel op vrijwillige en/of occasionele basis kan nu soms één en ander (via welzijnsorganisaties of zelfinitiatief in bv het Jan Palfijn ziekenhuis) tot stand komen.

Vraag

Is de Schepen bereid in overleg met het OCMW en de Vereniging waar armen het woord voeren, te onderzoeken op welke wijze deze dienstverlening kan verbeterd en veralgemeend worden, opdat de meestal kleine groep familieleden, vrienden, burens, hulpverleners,... op een meer respectvolle en menswaardige manier afscheid kunnen nemen van de overledene.

Gelieve hiertoe de organisatie en de kwalitatieve inhoud van het bestek te willen (her)bekijken.

Dit hoeft ook allemaal niet veel meer te kosten, waarom zou bv een eredienst of een vrijzinnig afscheidsmoment door de betrokken dienstverleners (pastoor, aalmoezenier, imam of lekenconsulent,...) niet gratis kunnen aangeboden worden?

Mag ik ook voorstellen om voor de negatief klinkende en soms ook niet toepasselijke benaming 'armenbegrafenis' een andere benaming te gebruiken: men zou bv kunnen spreken van een stads- of OCMW Uitvaart, Afscheid, ...

ANTWOORD

17 september 2013 11:22

Sinds 2010 werken wij samen met begrafenisondernemer Waeyenberghe uit Wondelgem. Een begrafenisondernemer die elke overledene met het nodige respect behandelt, ook diegene die een stadsbegrafenis krijgen. Zo lezen ze , bijvoorbeeld, op elke begrafenis een gedicht voor. Als nabestaanden graag een afscheidsplechtigheid willen, wordt hier altijd op ingegaan. In samenspraak met de begrafenisondernemer, de pastoor, aalmoezenier, een vrijzinnige of imam verbonden aan het ziekenhuis en de nabestaanden wordt dan een plechtigheid voorzien.

Vanuit de Beweging van Mensen met Laag Inkomen en Kinderen en vzw Kras werd in mei een contactpunt 'Waardige Uitvaart' opgericht. Dat contactpunt kreeg een bureau en een halftijdse medewerker vanuit het CAW. Vanuit de intercommunale Westlede, waar ik sinds januari voorzitter van ben, is er voor gezorgd dat het contactpunt financieel uit de startblokken kon schieten.

Sinds mei wonen enkele vrijwilligers van het contactpunt elke uitvaartplechtigheid voor behoeftigen bij en lezen ze een persoonlijk gedicht voor of zingen ze een lied.

Via de stad krijgt 'Waardige Uitvaart' de data van de begrafenissen en de naam en andere beschikbare informatie van de overledene. Op die manier kunnen zij een persoonlijk afscheid geven. Ook bij de intercommunale Westlede werd al gepolst om, indien die vraag zou komen, bij hen een plechtigheid te voorzien. Zij wilden dit zeker bekijken.

Vanuit het verleden is het hier in Gent de gewoonte gebleven dat de stad, die de decretale verplichting heeft om stadsbegrafenissen op zich te nemen, ook zelf instaat voor de uitvoering ervan.

Het is inderdaad zo dat dit bijvoorbeeld in Antwerpen, Leuven of Brugge anders is, daar staat het OCMW in voor het begraven van behoeftige inwoners.

Samen met mijn collega bevoegd voor OCMW hebben we bekeken of het opportuun is om ook in Gent de stadsbegravenissen te laten uitvoeren door het OCMW.

Maar voorlopig blijven we de stadsbegravenissen organiseren zoals we dat ook in het verleden deden. Ik kan u echter wel garanderen dat ik het belangrijk vind dat deze stadsbegravenissen zo waardig mogelijk worden georganiseerd, binnen het bestaande budgettaire kader.

De term 'armenbegravenissen' proberen we inderdaad te vermijden. We spreken van 'stadsbegravenis'.
